

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

AHIR,
AVUI,
DEMÀ

Num.

826

3
octubre
2021

En aquest número us presentem dos articles. L'un és escrit pel nostre arxiver i conservador Jordi Sacasas i ens parla de Mn. Josep Maria Vidal Aunós que com ja hem comentat en més d'una ocasió, enguany es compleixen els 100 anys del seu naixement. L'any Mn. Vidal pretén recordar aquest mossèn que va deixar una forta petjada per allà on va passar, i començarà el diumenge 10 d'octubre amb un repic de campanes a les 10h30'a les dues parròquies on ha realitzat la part més important del seu ministeri: Sant Medir i Santa Maria del Pi. Després, a les 11h. es celebrarà una eucaristia a la parròquia de Sant Medir, al carrer Constitució, 17, concelebrada pels rectors de les dues parròquies, a la que esteu convidats a participar-hi. Es realitzaran altres actes dels quals ja us anirem informant i la missa de clausura de l'any Mn. Vidal tindrà lloc aquí, a Santa Maria del Pi. El segon article, correspon al testimoni del sagristà Albert Cortés que després d'un procés que ens explica, el diumenge 19 de setembre va rebre els dos primers sagraments de la iniciació cristiana: el bateig i l'eucaristia, quedant per a una altra ocasió, a falta de bisbe o vicari episcopal, el tercer sagrament: el de la confirmació.

Lluís Ramis, rector

Un pastor bo

Jordi Sacasas

Enguany, el proper dia 10 de setembre farà 100 anys que a un petit poble de la Nauta Garona, Sent Pèr d'Hòs, bisbat de Comenge, a França però ben a prop tant geogràficament com culturalment de la Val d'Aran, va néixer un home bo.

Destinat al sacerdoci, entrà al seminari de Barcelona en acabar la Guerra i l'any 1946 fou ordenat prevere exercint primer el seu ministeri a Barcelona com a vicari de Santa Mònica i dels Josepets a Gràcia, també a Viladecans i el rectorat de la parròquia de Sant Vicenç de Gualba al Vallès Oriental. L'any 1952 va substituir Mossèn Amadeu Oller (1901-1957) en el rectorat de la parròquia de Sant Medir al barri de la Bordeta, un barri de Santa Maria de Sants que havia passat d'agrícola a industrial a finals del segle XIX i que als anys 40 i 50 del segle passat havia aixoplugat gran part de la immigració, adquirint la problemàtica típica dels barris nous en aquells anys de recuperació posteriors a la Guerra. Els problemes socials i laborals i també els identitaris, agreujats per la manca d'entitats aglutinadores, va fer de la nova parròquia (1948) a mans de Mossèn Oller un veritable punt d'encontre i d'identitat, un punt aglutinador del barri, espiritual, social i culturalment –que si es vol són una mateixa cosa– i que s'ha mantingut fins al dia d'avui. A Sant Medir, Mossèn Vidal, nomenat rector d'aquesta parròquia

l'any 1957 a la mort del rector, va continuar la feïnada que havia començant mossèn Oller prenent consciència del que era i és important: les persones.

Si no ho havia fet abans, si no ho tenia per bonhomia pròpia i esperit d'amor als germans, allà va desenvolupar plenament el que és obrir els braços. Mossèn Joan Batlles escrivia el mateix any de la mort de mossèn Vidal i en recordança seva: "*...Al que em va dir que mossèn Vidal obria els braços a tothom, fos qui fos, li vaig replicar que jo era testimoni que, pròpiament, no els obria, sinó que els tenia sempre oberts.*" (Joan Batlles i Alern. El Pregó 220. 15-05-2003)

En acabar setembre de l'any 1991 va ser nomenat rector de la Basílica de Santa Maria del Pi en substitució de l'estimat mossèn Josep Campo Lleó que s'havia jubilat l'any anterior i com sempre, lluny d'innovar o substituir, va ser continuador de la feina del seu antecessor. Al Pi, la seva darrera parròquia, Mn. Vidal va culminar el seu ministeri i la seva vida.

Si em permeteu la gosadia ara parlaré des de la meua pròpia experiència. Penso que en aquest cas és el que em cal fer perquè d'aquesta manera també jo dono testimoni i l'afegeixo humilment al de tots aquells companys i feligresos del Pi que van tenir la sort de conèixer Mn. Vidal, de compartir moments amb ell i d'aprendre per ell a tenir també una mica els braços oberts.

Jo vaig arribar al Pi gairebé per casualitat al novembre de 1991, feia uns mesos que Mn. Vidal n'era el rector. Vaig presentar-m'hi amb un company, en David Malet, organista de la Catedral. Volíem recuperar una de les antigues capelles de música de la ciutat i ens va semblar que la del Pi seria adequada. Ens va rebre Mossèn Albert Taulé –que exercia de vicari– en aquell despatx de sota el campanar que en deïem sala Sant Oleguer i que ara és el tresor. Mn. Taulé era assegut a la taula del despatx i es dirigia a nosaltres, però prop seu, darrera, en segon terme hi havia una altra figura, un capellà revestit amb els ornaments perquè anava o tornava de celebrar. Era Mn. Vidal, que en silenci, amb discreció, escoltava i a voltes assentia. Recordo que em vaig fixar en ell i vaig tenir una certa impressió. Naturalment vam muntar la Capella de Música i vam entrar al Pi. Aviat, corrent per allà, vam anar coneixent gent, els geganters, els grups d'espiritualitat i vida cristiana que fraternalment liderava Mn. Vidal, els joves de l'esplai. Recordo molt en Ricard Mallol perseguint-nos als de la capella per que fèssim escrits per la revista i als geganters, i l'intent de refer l'Arxiconfraria de la Sang amb en "Iaio", els consells parroquials, però en el fons cada grup, malgrat que ens coneixíem i interactuàvem no fèiem gaire coses junts. Llavors Mossèn Vidal, aprofitant la idea original de l'historiador del Pi, mossèn Tomàs Vergés, va tenir la pensada de posar en marxa el Retaule del Dr. Pa i Aigua, i aquest va ser un moment catàrtic per a mi, i crec que per molta altra gent, perquè independentment de la qualitat de l'acte, la història contada o de la bellesa de la música, el fet de tirar endavant un projecte comú, ens va unir a tots en un sol cos, els grups i la feligresia units a l'entorn de la figura de Sant Josep Oriol, que molts acabàvem de conèixer. I això ho va fer Mossèn Vidal. D'ell és el mèrit d'aquesta cosa tan

gran, d'ell és el mèrit d'unir-nos pastoralment a l'entorn d'una figura d'amor als germans. A partir d'aquest moment em vaig fer del Pi i de mossèn Vidal incondicionalment i estic segur que molts com jo. Em vaig fixar més en la seva figura de pastor bo.

Era impressionant veure com venia gent al Pi per veure'l i parlar amb ell una estona, gent de tota mena, gent d'església i seglars, creients i no creients. Recordo un home jove, periodista o potser dissenyador gràfic, que venia a parlar amb ell des que un dia va passar pel Pi per una feina. No era creient però escoltava mossèn Vidal amb molt interès i hi venia sovint moltes tardes i asseguts tots dos a la sagristia feien conversa. Eren xerrades casuals, sense més intenció, però venia a veure'l i simplement s'hi estava una estona amb el rector, molta gent ho feia. Un dia aquest home em va dir que les paraules de Mn. Vidal l'havien fet plantejar moltes coses, que aquell capellà del somriure havia desvetllat en si mateix una espiritualitat amagada que l'havia colpejat. Ho deïa amb l'emoció que traspua l'agraïment sincer. La presència de Mossèn Vidal inspirava i encoratjava.

Així va ser l'altre gran moment de la comunitat, la gran prova que va representar la tancada d'immigrants de l'any 2001. Jo hi era, poc abans de marxar a Mallorca amb els pares i també hi eren naturalment els companys del Pi, en Carles, en Jordi i en Ricard, mossèn Bigordà, els altres mossens i la feligresia. Lluitàrem cada dia durant 47 dies i 47 nits, com va dir després mossèn Josep Maria Totosaus, per *"mantenir el vaixell del Pi surant"* en mig de la maror de realitat que representava i encara representa la situació i el dolor de la gent impel·lida a abandonar la seva llar per cercar una vida millor, o simplement salvar la vida. I davant de tots i de tot, honestament, humilment i amb valentia i energia infinites, hi era mossèn Vidal. En Jordi Llisterra l'entrevistà per aquelles dates i va publicar, a tall de diari, l'entrevista a Foc Nou. En ella s'il·lumina la dimensió humana i pastoral de mossèn Vidal que va més enllà de procurar la necessitat material dels acollits, sinó que hi treu una reflexió evangèlica i un bon ensenyament relacionant la situació amb la seva pròpia i incondicional adhesió a l'Evangeli i al missatge d'amor del Crist.

"...Hem vist els problemes dels immigrants acollits pel fet de no ser reconeguts, per haver hagut de marxar del seu país, per haver hagut d'abandonar tot allò que estimen. Hem vist el que han sofert, com ara estan en una situació que no és legal, i com han rebut el fet de trobar unes altres persones que els han dit "nosaltres també us estimem".

I, després de totes les que he vist, el més diferent d'aquesta tancada és l'afabilitat d'aquesta gent. Els notes com una estimació especial. Estan submergits en la feblesa, en la fragilitat, en la vida difícil, però només mirant-los a la cara ja els veus una expressió d'agraïment i gratitud." *

Al final, poc temps després, es va morir. Un matí d'abril, vigília de Sant Jordi i havent tot just acabat la Pasqua. Se'l va trobar en Joan el sagristà al terra del menjador, amb els braços oberts i els ulls mirant el cel. Havia anat a la Casa del Pare amb les butxaques plenes de recomanacions, de tot el bé que en vida va regalar per amor. El dia del seu enterrament era impressionant veure a tothom, gent anònima, creients d'altres religions, polítics, eclesiàstics, feligresos del Pi, tothom colpit en el seu interior, cadascun amb la seva pròpia experiència viscuda al seu costat. Ningú hi restava al marge. Els immigrants, amb el respecte que ofereixen en la seva cultura als ancians i guies espirituals també hi eren, pregant amb els braços oberts i les mans mirant el cel com fem tots. Havia mort el seu "papà".

Posteriorment i jo en dono testimoni cert, el dia del funeral en la homilia conjunta que es va fer, mossèn Tomàs Vergés, amb la seva aspror i contundència característica, en començar les seves paraules va proclamar: Aquest home és un sant!

*Jordi Llisterra, Entrevista "Dietari" a Mn. Vidal Aunós en motiu de la Tancada d'Immigrants del Pi. FOC NOU, març de 2001 Num 323. Any XXVIII.

El sagristà batejat

Albert Cortés

Estimats pinencs i pinenques:

El passat 19 de setembre el vostre sagristà Albert va rebre el sagrament del bateig a les fonts baptismals d'aquesta església. Va ser una vetllada discreta però molt especial per a mi. Es per això que vull compartir també amb vosaltres alguns fragments de les paraules que vaig dir al final de la missa, en la qual vaig rebre també la primera comunió, i que us reproduïxo tot seguit:

Quan em van entrevistar per a ser sagristà de Santa Maria del Pi, una de les preguntes que em van fer era si hi creia. Era la meva primera oportunitat laboral seriosa, però davant d'aquella pregunta, i mentre pensava que m'estava tirant pedres a la meva pròpia teulada, vaig contestar que no. Vaig respondre amb sinceritat perquè no volia començar la meva primera feina enganyant a ningú, i contra tot pronòstic, no vaig trobar oposició ni jutjaments. De llavors ençà han passat gairebé 11 anys, durant els quals he estat sagristà del Pi, i pels quals em trobo avui aquí.

El fet cristià no m'ha estat mai del tot estrany. El meu primer contacte va ser amb la Casa de la Sagrada Família, a Vallvidrera, però essent honestos, jo he arribat a Déu a través de la bellesa: si soc historiador de l'art de formació és en bona part per la fascinació que sempre m'han produït les grans esglésies i catedrals, el misteri i el símbol de la litúrgia, o aquelles músiques i cançons que m'han tocat el cor en més d'una ocasió. Tot plegat m'ha dut a voler saber-ne més, a voler aprendre, i especialment, a voler comprendre. Ara ja puc dir ben orgullós que soc un fill de la *Via Pulchritudinis*.

Evidentment tot aquest camí no ha estat ràpid ni senzill, però també és veritat que, tot

i les meves reticències, era conscient de que compartia moltes de les màximes de l'Evangelí: que estimar els altres i obrar el bé ens fa millors com a persones, i que és justament la manca d'aquestes coses les que duen els grans mals de la nostra societat. També he procurat ser molt respectuós des de la meva feina envers a tot el que fa referència al sagrat i al misteri, encara que a vegades no ho entengués, i especialment, he pogut conèixer i parlar amb molta gent, també de fe. Això m'ha permès trencar moltes idees preconcebudes que havia tingut, ja que, lluny del que pensava, cadascú té les seves vivències

personals i el seu propi camí, i això no eximeix a ningú de tenir dubtes o ser crític amb certes coses, perquè, en definitiva, som humans i fal·libles. No us penseu pas que tot això m'ha arribat per ciència infusa! El meu padrí, en Jordi Sacasas, ha hagut de fer front a llargues hores de preguntes, confrontacions i discussions i crítiques, però una de les coses que m'ha repetit més sovint és que, malgrat tot, jo ja era cristià, només que encara no ho sabia.

No vull oblidar-me tampoc de les afectuoses tardes de conversa dels dissabtes amb Mn. Vilaró, i de la incansable activitat que he compartit amb Mn. Gaietà. Dues maneres de fer molt diferents de dos capellans que m'han deixat empremta i que m'estimo de cor. Amb tot, a vegades fa falta que et donin una empenteta, i jo n'he tingut dues: La primera ha estat aquesta pandèmia, que em va fer allunyar del meu Pi estimat, on hi passava més hores al dia que a la meva pròpia casa. La llunyania em va fer prendre consciència d'una cosa que intrínsecament ja sabia: que el Pi també es casa meva i la gent del Pi també és la meva família.

Des del primer dia he trobat en la Comunitat l'escalf i acolliment d'una família, per això he procurat sempre transmetre a tothom qui ha travessat la porta de la nostra església el mateix que jo vaig rebre en el seu moment i que fa del Pi un lloc tan especial. Les famílies també et fan créixer com a persona, i el Pi m'ha donat moltes oportunitats i experiència. He après a ser més humil, a mirar les coses amb perspectiva, a escoltar més i a pensar menys en cercar els problemes i més en trobar les solucions... Crec que soc una persona una mica més madura i millor gràcies a tot això, i només tinc gratitud al respecte.

La segona empenta li dec a l'amic Mn. Gabriel Carrió, amb qui he pogut trobar un espai de confiança per acabar de polir aquest llarg procés i dur-lo a bon port. Ho hem fet compartint uns quants dinars i algun viatge, sempre amb bon humor i amb alegria envers la vida.

Ja fa temps que sé que el Pi no deixarà mai de ser part de la meva vida, com també sé que jo ja seré part del Pi per sempre, encara que sigui en un breu sospir de la llarga història de la nostra església. És una idea que em fa somriure, pensar que d'aquí a 100 o 200 anys algú remenarà papers a l'Arxiu i sabrà que a principis del segle XXI, al Pi hi havia un sagristà molt expeditiu i a vegades una mica intransigent, però també treballador, lleial, honrat, i que, per damunt de tot, s'estimava aquesta casa amb bogeria.

Han estat 10 anys, com deia el poeta, *"d'una vida passada ran l'Altar, i cornimbada per la prova dura"*, tot i que jo era ran l'altar però m'ho mirava de lluny. Ara ja no. La meva fe no és perfecta, ni molt menys, però ara ja és suficient com per voler ser un més en aquesta família que som l'Església i per seguir creixent, ara ja sí, des de dins amb tots vosaltres.

Moltes gràcies.

Horari actual de misses

DIES FEINERS

19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES

19:00 a la Basílica

DIUMENGES

12:00 a la Basílica

On som?

BASÍLICA, SAGRISTIA

I DESPATX

Plaça del Pi, 7

08002, Barcelona

Tel. 933184743

info@basilicadelpi.cat

www.basilicadelpi.cat

Despatx parroquial

El despatx parroquial és

l'indret d'acollida de la parròquia.

Per gestions administratives relacionades amb els sacraments, demaneu cita trucant al

933184743 o escriviu un e-mail a: despatx.santamariadelpi@gmail.com